UTTAN ÚR HEIMI

Powell skal royna semju

Colin Powell tosaði mikudagin við indiska innanríkisráðharran, Lal Krishna Advani, um kreppuna millum India og Pakistan. Nú ætlar Powell at royna seg sum semingsmann

Amerikanski uttanríkisráðharrin fer at royna seg sum semingsmann í stríðnum millum India og Pakistan. Samstundis hevur pakistanski forsetin boðað frá einari sera týðandi røðu

ÚTLAND
Árni Joensen

Amerikanski uttanríkisráðharrin, Colin Powell, hevur gjørt av at royna seg sum semingsmann í stríðnum millum India og Pakistan.

Powell hitti mikudagin indiska innanríkisráðharran, Lal Krishna Advani, í Washington. Hann greiddi hann indiska ráðharranum frá ætlanum sínum og amerikansku hugsjónunum, men tað var ikki líkt til, at Advani var stórvegis hugtikin av tí, hann fekk at vita.

Eftir fundin segði Advani, at pakistansku myndugleikarnir hava ikki gjørt nóg mikið fyri at loysa kreppuna. Hann nevndi m. a., at nógvir av teimum muslimsku yvirgangsmonnunum ganga framvegis leysir, hóast India hevur kravt, at teir verða tiknir. India metir teir viðgongdu muslimarnar í Kashmir sum yvirgangsmenn, meðan pakistanar vanliga rópa teir frælsisstríðsmenn.

Týðandi røða
Enn er ikki greitt, nær tað verður, men bæði í Pakistan, India og aðrastaðni bíða politikarar og onnur eftir einari røðu, sum pakistanski forsetin, Pervez Musharaf, fer at halda. Røðan verður send beinleiðis í útvarpi og sjónvarpi, og talsmaður forsetans hevur sagt, at forsetin fer at skjóta upp, hvussu endi skal fáast á yvirgangsinum í Kashmir.

Nakrir amerikanskir politikarar, sum hittu Musharaf fyrr í vikuni, siga, at røðan fer ikki einans at bøta um viðurskiftini millum Pakistan og India, men at hon eisini fer at broyta søgu Pakistans.

– Eftir at hava tosað við Musharaf eru vit vorðnir sannførdir um, at hann fer at beina fyri yvirganginum, og at Pakistan verður eitt annað samfelag enn í dag, segði ein av teimum amerikansku politikarunum, senatorurin John McCain.

Indiskir talsmenn hava váttað, at eisini í New Dehli bíða politikararnir í spenningi eftir røðuni hjá pakistanska forsetanum.

Skúlabørnini, sum ikki kunnu ganga í skúla

Genturnar, sum ganga í skúla í Holy Cross Primary School í Belfast, eru aftur vorðnar miðdepil í stríðnum millum protestantar og katolikkar

ÚTLAND
Árni Joensen

Tey flestu munnu minnast myndirnar av teimum grátandi skúlagentunum í býarpartinum Ardoyne í Belfast, sum hóast vardar av løgregluni vórðu fyri ógvusligum ágangi, tá tær vóru á veg í skúla ella á veg aftur til hús eftir skúlatíð. Protestantarnir vildu ikki lata genturnar ganga ígjøgnum eina gøtu, tí tey flestu, sum búgva har, eru protestantar.

Hetta var seinasta heyst, men seinastu tíðina hava genturnar fingið frið at ganga til og úr skúlanum.

Men so er ikki longur. Mikudagin forðaðu óðir protestantar teimum katólsku gentunum í sleppa heimaftur úr skúlanum. Foreldrini komu gentunum til hjálpar, og so brustu partarnir saman. Løgreglan varð boðsend, men tað hjálpti ikki stórvegis. Ein løgreglumaður noyddist á sjúkrahús, og ein bilur hjá løgregluni fór upp í royk, tá onkur tveitti eina bensinbumbu eftir honum. Bensinbumbur vóru ikki einasta vápnið, tí fleiri høvdu skammbyrsu uppi á sær.

Løgreglan í Belfast heldur, at stríðið um skúlavegin hjá teimum katólsku gentunum er kyknað aftur, tí protestantarnir leggja nakrar katolikkar undir at hava órógvað eitt protestantiskt minningarhald fyri nøkrum døgum síðani. Gjáranátina brast rættiligur bardagi á, og fleiri fólk fingu skaða. Fleiri vórðu eisini tikin.

Genturnar í Holy Cross Primary School vóru ikki í skúla í gjár, tí skúlastjórin helt seg ikki kunna veita teimum nóg góða trygd í skúlanum.

Búskapur og vinna:

Kavarar fingu endurgjald

Norska oljufelagið Statoil hevur játtað 27 kavarum endurgjald. Teir fáa 750.000 norskar krónur í part.

Teir 27 kavararnir fingu endurgjald fyri skaða, sum teir fingu, tá teir kavaðu fyri Statoil í Norðsjónum í árunum frá 1965 til 1990. Statoil hevur sagt, at felagið heldur seg ikki hava løgfrøðiliga skyldu at rinda kavarunum endurgjald, men at felagið hinvegin heldur seg hava eina moralska skyldu í málinum.

Kavarar, sum halda seg hava rætt til endurgjald, kunnu søkja til 1. februar, so tað er einki at ivast í, at fleiri kavarar afturat fáa endurgjald.

Gott ár hjá Volvo

Síðani amerikanska Ford Motor Company keypti svenska bilverksmiðjuna Volvo, hevur Volvo ikki almannakunngjørt egnan roknskap, men sambært svenskum bløðum hevði Volvo sjey milliardir svenskar krónur í avlopi í 2001. Tað er ein milliard krónur meira enn árið fyri.

Volvo seldi í fjør næstan 420.000 bilar bilar fyri 130 milliardir svenskar krónur. USA er tann besti marknaðurin, og amerikanarar keyptu í fjør 123.000 Volvobilar. Næstbesti marknaðurin er tann svenski heimamarknaðurin, sum keypti umleið 57.000 bilar frá Volvo í fjør.

Tað góða úrslitið hjá Volvo kemur uttan iva Ford væl við, tí amerikanska felagið hevur havt stórar trupulleikar í seinastuni við halli og nógvum uppsagnum.

Úr Norðurlondum:

Stríð um fyrivarni

Í Danmark hevur Per Stig Møller, uttanríkisráðharri loypt øði í grindina, tí hann hevur gjørt seg til talsmann fyri, at stjórnin skal skipa fyri fólkaatkvøðu næsta ár um tey trý fyrivarnini, sum Danmark hevur í ES-samstarvinum. Talan er um tað rættarliga samstarvið, felags verju og felags gjaldoyra.

Uttanríkiráðharrin heldur, at fólkaatkvøðan skal haldast næsta ár, men tað kemur ikki upp á tal, sigur Pia Kjærsgaard úr Danska Fólkaflokkinum. Hon krevur, at forsætisráðharrin skal seta uttanríkisráðharran upp á pláss, og at hann tos um at seta fyrivarnini úr gildi verður lagt í niðastu skuffu.

Mona aftur í eldinum

Svenski ráðharrin, Mona Sahlin, er enn einaferð komin í andglettin. Fyrr hava svenskir fjølmiðlar avdúkað, at hon hevði nýtt sítt ráðharrakredittkort til privatar útreiðslur, og nú hevur Aftonbladet avdúkað, at Mona Sahlin er í so sein at rinda sínar rokningar. Blaðið hevur m. a. prógvað, at ráðharrin fleiri ferðir hevur verið hótt við innkrevjing, áðrenn hon hevur goldið.

Aftonbladet hevur seinastu dagarnar spurt sínar lesarar, um tey hava álit á Monu Sahlin. Áhugin var stórur, og svarið var ógvuliga greitt. Túsundtals fólk gj ørdu vart við seg, og av teimum svaraðu 81 prosent, at tey høvdu ikki álit á ráðharranum.

hygg & hoyr

Frá fríggjadegi 11. januar til hósdagin 17. januar

Mowgli

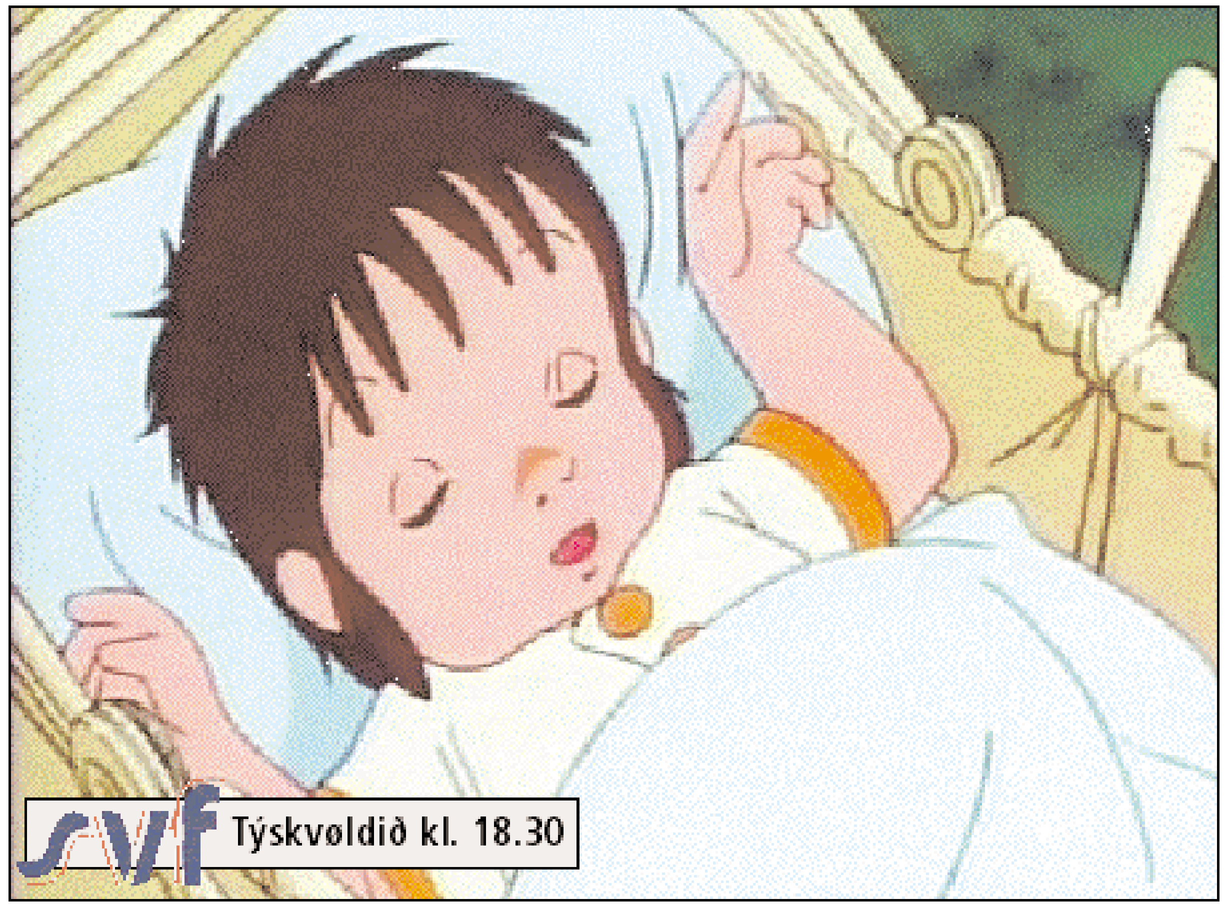

Sjónvarp Føroya fer í næstum undir at senda heimskendu søguna um lítla drongin Mowgli, sum viltist í skóginum og vaks upp í einum úlvahiski.

Emily á Veðurgarðinum

Myndlist í Føroyum

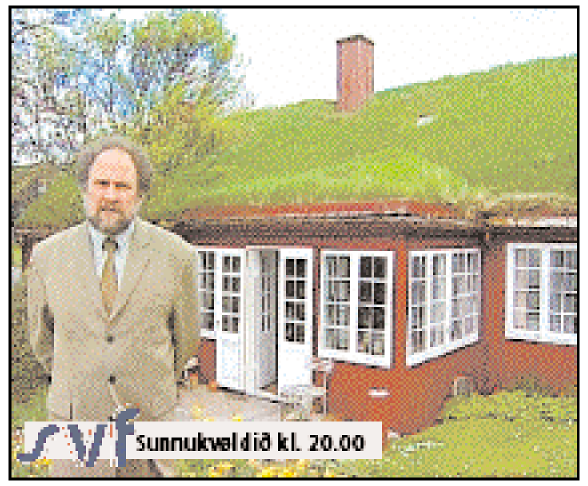

Air Force One

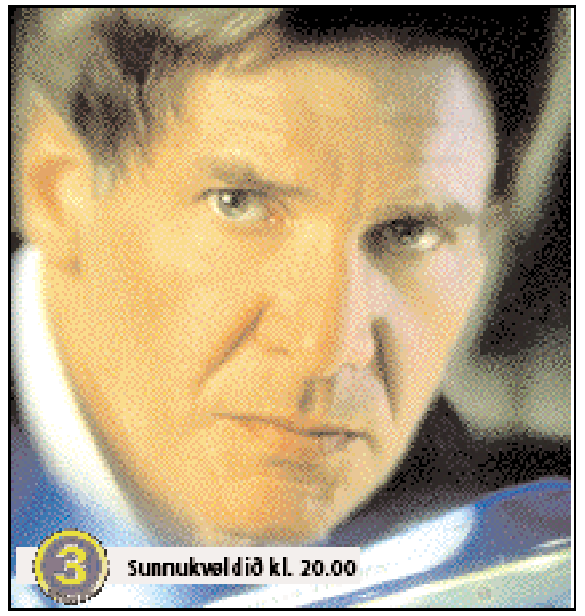

Agent 007 i skudlinjen

Fyri eygu og oyru

Heri á Rógvu ummælir:

Eitt nýtt ár er nú væl og virðiliga skotið inn, og harvið byrjar eisini ein púra vanligur gerandisdagur at koma aftur. Hetta merkir eisini, at dagarnir við serligum og nógvum sendingum eru við at fara framvið. Jólini og nýggjárið høvdu við sær ein rættiliga umfatandi og stóran fong av sjónvarps- og útvarpstilfari. Børnini fáa sítt hesar dagarnar, og okkurt er eisini gjørt til tey vaksnu.

Báðir almennu fjølmiðlarnir hættaðu sær undir at gera undirhald til gamlaárskvøld. Tað er ógvuliga skeivt at siga, at nakar av hesum kom nakað væl frá uppgávuni við undirhaldinum.

Hóast útvarpið hevði fleiri áhugaverdar sendingar – bæði lættar og minni lættar – so gjørdist tann stóra skemtisendingin hetta kvøldið alt annað enn eitt skemtiligt upplivilsi. Tað er ræstan synd, tí almenna útvarpið hevði veruliga spælað seg út henda seinasta dagin í árinum, har eisini fleiri aðrvísi og meiri útdjúpandi tíðindasendingar vóru í skránni. Tað ber altíð til at kjakast um, hvørt hesar eiga at vera í skránni júst henda dagin, men tað er einki yvir at dylja, at tilfarið var bæði gott og forkunnugt.

Tískil var tað heldur treiskni, at skulu sita við døgurðaborðið og lurta eftir tí, sum í skránni kallaðist fyri skemt. Sendingin gjørdist, um nakað, eitt risastórt vónbrot.

Skemtitilfar er í veruleikanum rættiliga lætt at dáma, tí tað snýr seg um at fáa okkum (lyggjararnar) at flenna - um ikki annað at brosa. Tað er væl møguligt at flætta onkran álvarsleik upp í, har onkur hendinga boðskapur eisini hongur at, men tað snýr seg um lítrini og oftani kanst tú eisini leingi flenni eftir hesum aftaná. Skalt tú gera hetta til litar, krevur hetta, at tilfarið er nýtt og hevur ein ávísan brodd. Tann einstaka skemtisøgan er ikki serliga stuttlig, tá ið tú hevur hoyrt hana fleiri ferðir.

Tískil er ein sending, har hermað verður eftir teimum somu persónunum sum so mangan áður, har tað í besta máta ber til at siga, at teir líkjast, ikki stórvegis skemtilig. Ikki tí okkurt innslagið gav útslag í vøddunum í andlitinum, men stirvni, fasti og av handahógvi merkti formurin gjørdi tað ikki til annað enn rakettina, sum sprongdist í jørðini, hóast umslagið segði nakað annað.

Sjónvarpið hevði eisini eina líknandi sending í skránni. Tað var eisini sum undirhald, at henda sendingin var sett á skránna. At senda ein heilan tíma er kanska mikið torført. Í øllum førum var nokk av ífyllu, og tey, sum vit kenna frá árunum frammanundan, sluppu eisini framat.

Ein kanning, sum danir hava gjørt, vísir, at danir fegnir vilja síggja tað sama á nýggjárinum ár eftir ár, sum tann einasta dagin á árinum. So tað er ikki verri enn so.

Sendingin bórðreiddi eisini við nøkrum innslagum, sum teir báðir – eru teir nevndir, eru teir kendir – høvdu gjørt. Í mun til okkurt, ið hesir báðir hava gjørt frammanundan, var hetta rein elendigheit. Tó vóru onkur av innslagunum ikki at forkasta, og hugurin var eisini til staðar at skeita eitt sindur eftir henni einaferð enn, tá ið sendingin varð endursend.

Tó var tann ógvuliga sermerkta, tó heldur dølska, spurnarkappingin, sum fekk eygun at leita burtur aðrastaðni.

Og himmalin var eisini nakað serligt hetta kvøldið. Sum heild var henda spurnarkappingin staðfestingin av, at kend fólk í Føroyum eru ov keðilig, og tann afturvendandi formurin við hesum sum sjónvarpið okir bara um hugin at skifta til aðra rás.

Gott undirhald: neyvan.

Nýggjárskonsert
Hesin afturvendandi tátturin, sum Nýggjárskonsertin er, flokkast so avgjørt teir føstu tættirnar, sum fólk flest minnast og kanska eisini gleða seg til. Skráin plagar at líkjast sær sjálvum, men hesaferð vóru eisini nakrar broytingar gjørdar til tað betra.

Serliga sjálvt pallmiðið var hugvekjandi og sum heild var talan um eitt gott og snotuligt útstillingsvindeyga fyri klassiska tónleikin í Føroyum.

Tað hevði verið ynskiligt, um kanska ein frammanundan sending var í skránni ella okkurt líknandi, soleiðis at tað kanska ikki heilt forvanda klassiska oyrað fekk meira burturúr.

Ein vakur konsert og ein góð sending.

Danskføroyskt
Tað er ikki fyrr enn vikan er um at vera liðug, og skráin verður lisin aftur, at tað veruliga kemur til sjóndar, hvussu nógv útlendskt tilfar, serliga danskt, ið verður sent í føroyska sjónvarpinum.

Allar tríggjar útvarpsrásirnar hava sín góða part av egnum framleiddum tilfari. Onkur meira enn aðrar sjálvandi. Sær mann burtur frá Degi og viku, var so gott sum einki av føroyskum tilfari hesar fyrstu dagarnar í nýggja árinum.

Sjónvarpsstjórin greiddi herfyri frá, at teir eiga einkarrættin til sendingar frá Danmarks Radio í Føroyum, og hetta sæst eisini.

Hetta er eitt evni, sum tað er kjakast rættiliga nógv um millum ár og dag. Sum lyggjari virkar tað rættiliga nógv sum um, at at jólini og nýggjárið hava kostað heilt fitt av kreftum hjá sjónvarpinum.

Nú Rás Tórshavn skal finna eina rás afturat, og eitt stórt tal av føroyingum síggja eisini danskar rásir um fylgisvein, er spurningurin, um endurtøkurnar framhaldandi eiga at vera drívmegin í einum føroyskum sjónvarpi, meira viðkomandi enn rakrantið.